

**BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE
OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ***Clasa a XI-a***Etapa județeană, 23.02.2013****Subiectul I (12 puncte)**

Prezentarea a câte două mărci ale subiectivității discursului, de exemplu utilizarea adjectivelor calificative/epitetelor de caracterizare, prezența modalizatorilor evaluativi, topica afectivă, exclamația /interogația retorică, ocurența pronomelor, a verbelor la pers. I etc. – **4p** (1p+1p+1p+1p); ilustrarea lor cu exemple și explicații adecvate – **8p** (2p+2p+2p+2p) **12 p**

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

1. Prezentarea nuanțată a viziunii celor doi autori asupra tematicii alese (*Prezentare detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă, a viziunii celor doi autori asupra tematicii valorificate, cu referiri corespunzătoare la text: 12p; prezentare parțială, prin abordare comparativă, a viziunii asupra tematicii valorificate: 8p; prezentare adecvată a viziunii asupra tematicii valorificate, prin raportare la un singur fragment: 4p; încercare de prezentare comparativă a viziunii, abordare ambiguă, ezitantă: 2p*) **12 p**

2. Reliefașarea comparativă a trăsăturilor proprii descrierii literare (*Prezentarea comparativă a cel puțin două trăsături proprii descrierii literare de tip tablou/ portret – de exemplu, atmosfera, perspectiva spațio-temporală, selectarea lexicului, imagini artistice, transferul de stări sufletești către natură/peisajul ca stare de spirit, gradația etc./ trăsături fizice, morale etc., cu ilustrarea lor corespunzătoare prin referiri avizate la textele-suport: 8p; prezentarea comparativă a două trăsături proprii descrierii literare, cu ilustrarea corectă, dar sumară a acestora: 6p; prezentarea a două trăsături proprii descrierii literare, cu ilustrări ezitante și referiri sporadice la text/ prezentarea și ilustrarea adecvată a unei singure trăsături proprii descrierii literare: 4p; încercare de identificare a trăsăturilor descrierii literare, tendința de a povesti: 2p*) **8 p**

3. Evidențierea elementelor de limbaj și de expresivitate utilizate în fragmentele propuse (*Evidențierea elementelor de limbaj și a mijloacelor expresive ale fiecărui autor – de exemplu, registre stilistice, procedee artistice, cu notarea a cel puțin două exemple adecvate din fiecare fragment: 8p; evidențierea elementelor de limbaj și a mijloacelor expresive, cu exemplificări nerelevante: 4p; simpla enunțare a unor elemente de limbaj și a unor procedee expresive, fără exemplificare: 2p*) **8 p**

4. Exprimarea unui punct de vedere argumentat privitor la modul în care aspectele tematice/de viziune valorificate reflectă specificul orientării cultural-literare a epocii pașoptiste (*Exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu referiri avizate la specificul ideologiei pașoptiste și cu trimiteri adecvate la text: 8p; exprimarea unei opinii pertinente, cu referiri la text: 4p; formularea unui punct de vedere, fără încercare de argumentare: 2p*) **8 p**

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

1. Formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/ a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare – 6p; încercare de formulare a tezei/ a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare – 3p; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă – 1p*) **6 p**

2. Formularea și dezvoltarea a trei argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele-suport și/sau din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau universală, opere de artă, cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele-suport și/sau din experiența culturală; demers logic /corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă – câte 8p pentru fiecare argument: 8p+8p+8p=24p; formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele-suport și/sau din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă – câte 4p pentru fiecare argument: 4p+4p+4p=12p; încercare*) **24 p**

de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele-suport și/sau din experiența culturală – câte 2p pentru fiecare încercare: 2p+2p+2p=6p)

3. Concluzia/sinteza: concluzie logic impusă de argumentele aduse; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și persuasiune – 6p; încercare de formulare a concluziei – 2p **6 p**

Redactare (26 de puncte)

Organizarea ideilor în scris (Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: introducere/ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere/concluzie; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor: 4 p; părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe: 2 p; plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată prin paragrafe: 1 p) **4 p**

Utilizarea limbii literare (Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 4 p; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 2 p; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor: 1 p) **4 p**

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare (Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare, personale; abilități de a formula judecăți de valoare, abilități de interpretare: 6 p; încercarea de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător, inserarea unor citate critice etc. nerelevante, necomentate: 3 p; afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate: 1 p) **6 p**

Ortografia (0-1 erori: 3 p; 2 erori: 2 p; 3 sau mai multe erori: 0 p) **3 p**

Punctuația (0-1 erori: 3 p; 2 erori: 2 p; 3 sau mai multe erori: 0 p) **3 p**

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (1p + 1p) **2 p**

Încadrarea fiecărui eseu în limita maximă de spațiu indicată: (2p + 2p) **4 p**

NOTĂ! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nu se acordă fracțiuni de punct. Total – 120 puncte

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a XI-a

Etapa județeană, 23.02.2013

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A. „[...] Moldova cuprinde tot felul de vederi, vesele, întunecoase, câmpenești, îmbogățite de podoabele naturii. Mai are apoi un caracter nelămurit de suavă melancolie, ca parfumul unei flori delicate. Are un nu știu ce primitiv în prietenia colinelor ei, care te fac să-ți uiți viața cu necazurile-i de fiecare clipă și te adorm într-o blândă și mută mirare. Visare a sufletului, care-ți adoarme durerea sub un văl de uitare, găsești pe costișele-i singuratică, în fânașurile-i deșerte, în pădurile acelea care nu cântă decât pentru ele; din toate izvorăște parcă o cântare sublimă de păreri de rău și de resemnare, de amară milă, apoi de zâmbet și mai amar încă! [...] Parcă vezi în icoanele ce te înconjoară stângerea tinereții, melancolia unei luciri slabe pe un lac liniștit. Stăruiește în natura aceasta singuratică o simțire adâncă de descurajare, o veșnică vorbire cu sine însăși a unei păreri de rău, a unei dureri, apoi o privire sfioasă, în ceața zării, către viitor! Simțești parcă în bocetul înăbușit și fără contenire zvâcniri de nădejde, prăpăstii de îndoială, melodioase cânturi de slavă, o poezie fără nume care te pătrunde, pe care o respiri cu aerul, dar care n-ar putea fi tălmăcită în nicio limbă omenească – ceea ce marele poet a numit «voci interioare», sfătuind între ele, vorbindu-și o limbă necunoscută, față de care limba noastră omenească nu-i decât o palidă copie.

Amințirile istorice, legendele castelelor, care sunt farmecul călătoriilor în Elveția, de pildă, unde sunt? Nu lipsesc nici acestea: sapă urmele răspândite ici-colo și o să ai a scutura pulberea de pe vreo cetate romană; o să găsești săgeata unui arc dacic, ori frânturile unei săbii a lui Traian, un turn, un pod, câteva lespezi cu vechile lor inscripții latine, singurele anale* pe care ni le-au lăsat vremurile de odinioară; amintiri mari și simple, ca și natura care le înconjoară, tăcute, cu gândirea gravă, singuratică și împărăsiată în furtuna tulburărilor care au frământat biata noastră patrie. Vei găsi locuri sfințite de oasele străbunilor ori de vitejiile lor. Fă-ți un drum din gândurile tale, ori aruncă în trecere o privire de admirație înlăcrimată spre Neamț, lasă altă lacrimă în locul acela cu nume poetic care se cheamă Valea Albă, pe unde rătăcesc umbrele războinicilor lui Ștefan!

Ce-mi pasă mie, moldovan ruginit, de scenele voastre din Italia, de serile voastre pariziene, de amintirile voastre din străinătate, de fantomele voastre nemțești, de comediile voastre imitate și de povestirile voastre traduse și adaptate! Zugrăviți-mi, mai curând, o icoană** din țară, povestiți-mi o scenă de la noi, pipărată ori plină de poezie, o mică scenă improvizată, căci bunul și răul, simplul și emfaticul***, adevărul și ridicolul se întâlnesc la fiecare pas. O să găsiți în nevinovatele credinți populare oricâtă fantezie voiți, iar în năravurile amestecate ale claselor de sus, stofă destulă. Și în loc să-mi plimbați prin Iași un personagiu de-al lui Balzac, care s-ar îneca în glodul**** de la noi, dați mai bine eroului vostru o giubea***** largă, un anterior din vremurile cele vechi și bune, în vorbire o lăudăroșie naivă, în felul de a se purta o asprime firească, și puneți în juru-i viața orientală alcătuită din despotism casnic și din trai patriarhal. Apoi, pe un divan, ori în căruță de poștă, ori în rădvan, dacă-i dă mâna, faceți-l pe acest moldovan să lucreze, să se miște prin țara lui. Imitația necugetată ne strică mintea și inima, și încet-încet va ruina și patriotismul – dacă este patriotism! Imitația, care ne face să disprețuim ce e național și pământul nostru, ne încarcă creierul de idei cu neputință de pus în legătură cu lucrurile vieții zilnice.”

(Alec Russo – *Piatra Teiului*)

- * *anale* – scriere istorică în care sunt înregistrate an cu an întâmplările importante din viața unui popor, a unui oraș etc.
- ** *icoană* – imagine, tablou
- *** *emfatic* – nenatural, pretențios, bombastic
- **** *glod* – noroi; teren, drum noroios
- ***** *giubea* – haină lungă și largă din postav, purtată în trecut de boieri

B. „Acolo era tocmai vârful Grohotișului. Ne-am pus gios să ne odihnim și, în vreme de giumătate de ceas, am stat față la una din cele mai frumoase priveliști. Razele soarelui începea a răzbate pîntre copacii de pe creștetul munților și da negurei ce-i cuprindea o văpsală roșietică; iar în fundul văilor, unde pâcla era încă deasă, abie se zărea, ca printr-un vis, apa Bistriții, ce părea ca o dungă albă. Acea dungă se făcea din minut în minut mai lată și mai limpidă; și, deodată, când soarele s-au ivit pe cer, umplând toată întinderea de lumină, deodată frumoasa vale a Bistriții au steclit ca o panoramă, cu râul său răpide, pe care se coborau vreo câteva plute, cu munții nalți și tufosi ce o împregiură, cu satele sale sămănate pe costișe ca niște giucării și, într-un cuvânt, cu tot farmecul care împodobește natura sa mândră și sălbatică. Nu voi uita niciodată impresia ce am priimit la acea minunată priveliște! [...]

Multe soiuri de peisajuri am văzut prin deosebite țări, dar rareori am întâlnit acea frumuseță măreață și sălbatică, prin care se deosebesc munții Moldovei. Acole pământul, codrii, stâncele, pâraiele sunt încă în stare primitivă a naturii și nicăiri nu se vedește mâna omului cu prefacerile ei uricioase și prozaice*. La munte omul este mai simplu, viața lui este mai în liniște, năravurile sunt mai nevinovate. Munteanu-i curat la suflet, liber la gând și la vorbă și verde de trup ca brazii subt care trăiește. Munteanca-i naltă de boi**, albă, veselă, sprintenă, isteță și frumoasă. Cum să nu-ți bată inima de bucurie și mulțămire în sânul unor locuri atât de mărețe și de poetice, locuite de un neam de oameni a căror înfățișare îți umple ochii și sufletul! locuri pline de aducere-aminte a strămoșilor noștri, de povești fantastice și mai ales de doine armonioase!” (Vasile Alecsandri – *O primblare la munți*)

- * *prozaic* – banal, comun
- ** *boi* – statură, înfățișare

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, din fiecare fragment propus, câte două mărci ale subiectivității discursului, cu exemple și explicații adecvate.

12 puncte

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu structurat de 1-2 pagini în care, printr-o abordare comparativă, să prezinți **particularitățile de viziune, expresivitate și limbaj** ale celor două texte din literatura pașoptistă.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea nuanțată a viziunii celor doi autori asupra tematicii alese;
- reliefaarea comparativă a trăsăturilor proprii descrierii literare;
- evidențierea elementelor de limbaj și de expresivitate utilizate în fragmentele propuse;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat privitor la modul în care aspectele tematice/ de viziune valorificate reflectă specificul orientării cultural-literare a epocii pașoptiste.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum o pagină.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrive un eseu, de 1-3 pagini, în care să argumentezi faptul că scriitorii pașoptiști au avut o contribuție semnificativă la dezvoltarea culturii române, pornind de la ideile exprimate în următorul citat: „Însemnătatea principială a pașoptismului pe tărâm estetic rămâne totuși, mai presus de orice alt considerent, aceea că a îndrumat literatura pe calea apropierii de popor, de istoria, de spiritualitatea și trebuințele sale. În felul acesta a ajutat-o să scape de sub imperiul mimetismului, să-și descopere propriu-i fel de a fi și să devină, din reproductivă, creatoare. Chiar și fără a fi elaborat tratate academice și sisteme impozante, Kogălniceanu, Alecsandri, Russo și ceilalți, care au contribuit în epocă la cristalizarea ideii de originalitate națională și la definirea conceptului de specific național și-au câștigat merite nepieritoare în cultura românească.” (Paul Cornea, *Studiu introductiv la Gândirea românească în epoca pașoptistă*). În elaborarea eseului se pot valorifica elemente din cele două fragmente propuse și propria experiență culturală.

Notă! Vei respecta structura textului de tip argumentativ (*ipoteza*, constând în formularea *tezei* / a *punctului de vedere* la temă, *argumentația* – cu **3 argumente**/ raționamente logice/ exemple concrete etc. și *concluzia/ sinteza*), normele de ortografie și de punctuație în vigoare.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum o pagină.

Redactare (26 puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 2 pagini. Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte; *încadrarea în limita maximă de spațiu indicată* – 4 puncte).